

Riksrevisjonen: Sykehusene samarbeider for lite med kommunene

Kommunal Rapport 13.10.2025

Helseforetakene bør i større grad samarbeide med kommunene om å tilby spesialisthelsetjenester nær pasientene ved hjelp av teknologi.

Digital Hjemmeoppfølging fungerer at pasienter blant annet kan måle blodtrykk hjemme og registrere det digitalt slik at helsepersonell kan følge med på helsetilstand.

Kortversjon

- Riksrevisjonen har evaluert spesialisthelsetjenestens bruk av digital hjemmeoppfølging.
- Konklusjonen er at sykehusene ikke gjør nok for å følge opp pasienter digitalt.
- Helsedirektoratet anbefalte digital hjemmeoppfølging etter gode resultater i fem kommuner.
- Riksrevisjonen anbefaler økt samarbeid mellom helseforetak og kommuner for bedre pasientnær tjenester.

Oppsummeringen er generert av Labrador AI, og kvalitetssikret av en journalist.

Via Nasjonal helse- og sykehusplan 2020–2023 ba Stortinget om at pasientene i større grad skal kunne møte spesialisthelsetjenesten i hjemme ved hjelp av digital hjemmeoppfølging, nettbaserte behandlingstilbud og digitale konsultasjoner.

Hensikten var at bruk av teknologi og medisinsk utstyr skal redusere reisebelastningen for sårbare pasienter og spare pasienter og helsepersonell for unødvendige reiser. Nå har Riksrevisjonen evaluert hvordan spesialisthelsetjenesten har fulgt opp forventningene.

Konklusjonen er at sykehus gjør ikke nok for å følge opp pasienter digitalt. Digital hjemmeoppfølging kan for eksempel være video- og telefonkonsultasjoner, nettbaserte behandlingsprogrammer og oppfølging basert på data fra pasienten eller medisinsk utstyr.

Forsøk i fem kommuner

Helsedirektoratet anbefalte i 2022 alle kommuner å tilby digital hjemmeoppfølging for personer med kroniske lidelser eller behov for langvarig oppfølging, med middels til høy risiko for forverring av sin helsetilstand.

Bakgrunnen var gode resultater etter et prosjekt i fem kommuner av Digital hjemmeoppfølging fra 2018 - 2022. Kommunene var Bodø, Larvik, Oslo, Ullensaker (i samarbeid med Gjerdrum), Kristiansand og Stad.

Men oppfølgingen har altså ikke vært god nok fra spesialisthelsetjenestens side, mener Riksrevisjonen:

Det er ikke tilfredsstillende at:

- Mange helseforetak har kommet kort i å ta i bruk ulike former for digital hjemmeoppfølging av pasientene sine.
- Helseforetakene i liten grad har tatt i bruk mulighetene teknologien gir for å samarbeide med kommuner om tjenester nærmere pasientene.

- Det mangler styringsinformasjon om hvorvidt bruk av digitale helsetjenester bidrar til effektiv ressursbruk.

Riksrevisjonen anbefaler at Helse- og omsorgsdepartementet å:

- Sørge for å øke kunnskapen om effekter av digital hjemmeoppfølging og om målene med å flytte spesialisthelsetjenester hjem blir nådd, slik at helsetjenesten innfører tjenesteformer som har ønsket effekt på ressursbruk og behandlingsskapasitet.
- Følger opp at statlige virkemidler i tilstrekkelig grad støtter samarbeid mellom helseforetak og kommuner om å flytte tjenester nær pasienten. Det inkluderer også å legge til rette for enklere tilgang til styringsdata som gir mulighet til å se samlede effekter når helseforetak og kommuner samarbeider om tjenester.
- Følger opp om innretningen av finansieringen i tilstrekkelig grad stimulerer til å ta i bruk digital hjemmeoppfølging
- Vurdere om det finnes heldigitale tilbud som kan være egnet til å samles og tilbys nasjonalt.

Riksrevisjonen anbefaler at Helse- og omsorgsdepartementet sørger for at de regionale helseforetakene:

- Setter i verk tiltak for at alle helseforetak tar i bruk mulighetene for å flytte tjenester nærmere pasientene ved hjelp av teknologi der dette har ønsket effekt, og særlig følger opp helseforetak som i liten grad tilbyr slike tjenester.
- Legger til rette for at helseforetakene kan samarbeide med kommunale helsetjenester om å tilby spesialisthelsetjenester nær pasienten ved hjelp av teknologi.

Her kan du lese [rapporten til Riksrevisjonen](#).